

TYERESKOVA, AZ ELSŐ NŐI ŰRHAJÓS

1963. június 16-án indult a világűrbe a Vosztok-6 nevű űrhajó, fedélzetén a történelem első női űrhajósával, Valentyina Tyereskovával. Bár manapság a női űrhajósok nem számítanak ritkának, Tyereskova repülése után tizenkilenc évet kellett várni a következő női űrhajós, Szvetlana Szavickaja 1982-es űrrepüléséig. Az űrrepülés kezdetétől 2017-ig viszont már 57 űrhajósnő járt a világűrben, az összes 534 űrhajósból.

A Szovjetunió igyekezett Tyereskova űrrepülésének propagandaértékét is maximálisan kihasználni. Az űrrepülésekkel mind látványosabb sikereket kívántak elérni. Gagarin első repülése során egy kört tett meg a szovjetek űrhajója a Föld körül, ezután következett egy teljes napos, majd egy másik, négy napos küldetés. Aztán két Vosztok űrhajót lőttek fel egymás után, így egyszerre két űrhajó is keringett bolygónk körül. A Vosztok űrhajók azonban technikailag nem voltak többre képesek, így jött az újabb ötlet: az első női űrhajós felbocsátása.

Tyereskova küldetése egy szimultán repülés volt a két nappal korábban felbocsátott Vosztok-5 nevű űrhajóval, melynek kapitánya Valerij Bikovszkij volt. A két űrhajó végül öt kilométer távolságra haladt egymás mellett az űrben.

A legnagyobb figyelem viszont a női szervezet súlytalanságban való működését övezte. Tyereskova nem viselte gond nélkül a 48 Föld körüli keringésből álló űrrepülést, többször kísérté szédüléssel, hányingerrel járó rosszulét az út során. Mivel a Vosztok-6 űrhajó fő mozgásait a földi irányító központ végezte távirányítással, a

küldetése alatt bőven volt ideje a Földet fényképezni. Föld körüli keringésének negyvennyolcadik körében Tyereskova űrhajója ereszkedni kezdett, majd a nyugat-oroszországi Bavejo falucska mellett ért földet.

Valentyina Tyereskova 26 évesen az űrrepülés igazi jelképévé vált. Tábournoki fokozatot is kapott, így mai napig ő az Orosz Fegyveres Erők egyetlen női tábournoka. A Holdon krátert neveztek el róla, ő maga pedig a közelmúltban többször is kijelentette, hogy szívesen elutazna a Marsra, még akkor is, ha utána már nem jöhetne vissza a Földre.

Források:

http://www.urvilag.hu/az_urkutatas_50_eve/20130616_50_eve_repult_tyereskova

http://www.urvilag.hu/vosztok_es_voszhoz/20080619_az_elso_no_a_vilagurben_45_eve_repult_a_vosztok6_1resz

http://www.urvilag.hu/vosztok_es_voszhoz/20080620_az_elso_no_a_vilagurben_45_eve_repult_a_vosztok6_2resz

http://www.russianspaceweb.com/vostok6_flight.html

<http://nssdc.gsfc.nasa.gov/nmc/spacecraftDisplay.do?id=1963-023A>

<http://www.space.com/21558-valentina-tereshkova-first-woman-space-infographic.html>

<http://www.astronautix.com/v/vostok6.html>

Összeállította: Kovács Gergő

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN